

«ΤΡΟΠΟΙ ΑΝΙΧΝΕΥΣΗΣ ΔΙΑΤΑΡΑΧΩΝ ΛΟΓΟΥ ΚΑΙ ΟΜΙΛΙΑΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ»

ΕΥΔΟΞΙΑ ΑΓΓΕΛΕΤΟΠΟΥΛΟΥ
ΛΟΓΟΘΕΡΑΠΕΥΤΡΙΑ

ΕΠΙΠΕΔΑ ΛΟΓΟΥ

Μορφή (Φωνητική,
Μορφολογία, Σύνταξη)

Περιεχόμενο
(Σημασιολογία)

Χρήση (Πραγματολογία)

ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΚΑΤΑΚΤΗΣΗΣ ΛΟΓΟΥ ΚΑΙ ΟΜΙΛΙΑΣ

ΒΙΟΛΟΓΙΚΟΙ

- Αντίληψη ακουστικού ερεθίσματος.
- Δυνατότητα παραγωγής λαρυγγικού ήχου και μετατροπής αυτού σε φθόγγο με την βοήθεια των αρθρωτών.
- Γνωστική ικανότητα.
- Ικανότητα διαχείρισης φωνολογικών σημασιολογικών και συντακτικών κανόνων.

ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑΤΙΚΟΙ

- Ανάπτυξη παιδιού γνωστικά και συναισθηματικά.
- Θέληση για επικοινωνία με οικεία άτομα από την βρεφική ηλικία.
- Ευνοϊκό περιβάλλον – ενθάρρυνση για επικοινωνία

ΣΤΑΔΙΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΛΟΓΟΥ ΚΑΙ ΟΜΙΛΙΑΣ (1/2)

0-12 ετών

- Αναζήτηση πηγής ήχου.
- Παραγωγή ήχων από την στοματική κοιλότητα.
- Επανάληψη ίδιας συλλαβής 2-3 φορές.

- Τήρηση βλεμματικής επαφής.
- Αντίληψη και διαφοροποίηση ήχων της γλώσσας.
- Εκτέλεση απλών εντολών.
- Αντίληψη προσωδίας της γλώσσας και μίμηση τόνων φωνής των άλλων.
- Χρήση μίας ή περισσότερων λέξεων για κατονομασία αντικειμένων ή ενός ατόμου.

1-2 ετών

- Ανάπτυξη βασικού λεξιλογίου.
- Ανάπτυξη ζήτησης («κι άλλο», «πάλι»).
- Δήξη εικόνων ή αντικειμένων όταν του ζητηθούν.

- Δυνατότητα εκφοράς του ονόματός του.
- Απαντάει στην ερώτηση «τι είναι αυτό;».
- Συνδυάζει λέξεις και νοήματα για να κατονομάσει.
- Ανάπτυξη ικανότητας «ερώτησης» αλλάζοντας τον τόνο της φωνής του.

ΣΤΑΔΙΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΛΟΓΟΥ ΚΑΙ ΟΜΙΛΙΑΣ (2/2)

2-3 ετών

- Εκτέλεση 2 εντολών στην σειρά.
- Ακούει παραμύθια.
- Κατανόηση ερωτήσεων «που» και «ποιος» και απαντά.
- Χρήση ερωτήσεων.

- Χρήση προτάσεων συντακτικής δομής υποκειμένου-ρήματος-αντικείμενου.
- Χρήση Α' προσώπου.
- Χρήση των επιρρημάτων «εδώ» και «εκεί».
- Χρήση γενικής πτώσης, άρνησης και άρθρων.

3-4 ετών

- Ενασχόληση και περιγραφή αντικειμένου ταυτόχρονα.
- Χρήση πραγματολογικών κανόνων (χρήση και αποδοχή αστείων, κάνει φίλους, παίζει σε ομάδες, μιλάει σε άλλους).

- Χρήση αφηγηματικού και περιγραφικού λόγου, χρησιμοποιώντας χρόνους όπως μέλλοντα και αόριστο αλλά και χρονικές έννοιες.
- Παιχνίδι με τις λέξεις

ΗΛΙΚΙΑ ΚΑΤΑΚΤΗΣΗΣ ΦΩΝΗΜΑΤΩΝ- ΣΥΜΠΛΕΓΜΑΤΩΝ

- Σύμφωνα με έρευνα του Πανελληνίου Συλλόγου Λογοπεδικών (1995):

Ηλικία Κατάκτησης Φωνημάτων

2.6 - 3.0: γ, γκ, κ (κε, κι), μ, π, μπ, τ

3.0 - 3.6: β, ν, ντ, χ (χια, χιε, χιο), για, γιε, γιο

3.6 - 4.0: ζ, λ, σ, φ

4.0 - 4.6: δ, θ, λια, λιε, λιο, ξ, ψ

4.6 - 5.0: τσ

5.6 - 6.0: ρ

Ηλικία Κατάκτησης Συμπλεγμάτων

3.6 - 4.0: σπ, κλ, βλ, πλ, κν, βγ, πν

4.0 - 4.6: φλ, στ, σκ, σχ, χτ, τρ, κρ, δγια, ζμ, μν

4.6 - 5.0: τζ, σφ, βρ, ντρ, χν, ζγ, φτ

5.0 - 5.6: γλ, γρ, στρ

5.6 - 6.0: δρ, θρ, χτρ, φτ

ΣΥΧΝΟΤΕΡΕΣ ΔΙΑΤΑΡΑΧΕΣ ΛΟΓΟΥ ΚΑΙ ΟΜΙΛΙΑΣ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

- Διαταραχές Επικοινωνίας στην Προσχολική Ηλικία:
 - Εξελικτικές διαταραχές της άρθρωσης – δυσπραξία – δυσαρθρία.
 - Διαταραχές στην άρθρωση λόγω ανατομικών δυσκολιών.
 - Εξελικτικές διαταραχές του φωνολογικού συστήματος.
 - Εξελικτικές γλωσσικές διαταραχές.
 - Διαταραχές στον ρυθμό της ομιλίας - τραυλισμός.
 - Διαταραχές της φωνής.
 - Διαταραχές του πραγματολογικού τομέα.
 - Διαταραχές του λόγου και της ομιλίας που σχετίζονται με σύνδρομα, νοητική υστέρηση, ψυχιατρικές διαταραχές και νευρολογικές παθήσεις.

ΠΗΓΗ

- Υπουργείο Παιδείας Έρευνας και Θρησκευμάτων – Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής, «Οδηγός για τον ρόλο του θεραπευτή λόγου στο σχολικό πλαίσιο της γενικής εκπαίδευσης», Αθήνα 2014.
- Πανελλήνιος Σύλλογος Λογοπεδικών – Λογοθεραπευτών:
<http://www.logopedists.gr/logopedists/>.